

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ****ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ : ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019****A. ΚΕΙΜΕΝΟ:****Ο περίπατος του Μένωνα**

[Απόσπασμα από το εκπαιδευτικό υλικό του μουσείου της Ακρόπολης. Πρωταγωνιστής της ιστορίας είναι ο Μένων, ένα μικρό παιδί που ζει στην Αθήνα, στα τέλη του 4^{ου} αι. π.Χ. (315-300 π.Χ.) και ακολουθεί τον Περίπατο γύρω από την Ακρόπολη, αναζητώντας το ιερό του θεού Ασκληπιού.]

[...Αυτό λοιπόν ήταν το μεγάλο θέατρο στο οποίο είχε αναφερθεί ο ιερέας του Δία. Πράγματι φαινόταν τεράστιο. Και πόσα πολλά καθίσματα! Τα περισσότερα από αυτά ήταν λίθινα και κάλυπταν ένα μεγάλο μέρος της πλαγιάς του Βράχου. Ο περίπατος μάλιστα περνούσε μέσα από τα καθίσματα στο ψηλότερο μέρος του θεάτρου. Ο Μένων το έβρισκε πολύ διασκεδαστικό να στέκεται εκεί ψηλά, στην κορυφή του θεάτρου, όπου τελείωνε το μεγαλύτερο τμήμα του χώρου για τους θεατές και να κοιτάζει προς τα κάτω. Ξαφνικά πρόσεξε έναν ψηλό, σωματώδη άνδρα πολύ πιο χαμηλά, σχεδόν στην πρώτη σειρά των καθισμάτων, ο οποίος κουνούσε τα χέρια του κάνοντας νόημα προς το παιδί να κατέβει προς το μέρος του. Τα καθίσματα τα διέκοπταν κάθετα μικρές πέτρινες σκάλες, διαιρώντας έτσι το θέατρο σε μικρότερα τμήματα τις κερκίδες. Ο Μένων κουτρουβάλησε γρήγορα τα σκαλοπάτια, και βρέθηκε αμέσως κοντά στον άνδρα που τον περίμενε χαμογελαστός. «Πρέπει να είσαι πολύ χαρούμενος», του είπε εκείνος. «Βρίσκεσαι στο Διονυσιακό θέατρο, την τελευταία στάση σου πριν το Ασκληπιείο». «Πώς ακριβώς χρησιμοποιείται αυτός ο χώρος;», ενδιαφέρθηκε να μάθει ο Μένων. «Εδώ στον χώρο διοργανώνονται μια φορά τον χρόνο, στη διάρκεια των Μεγάλων Διονυσίων, της γιορτής του Διονύσου, που διαρκούν τρεις μέρες, θεατρικοί αγώνες, που διαρκούν τρεις μέρες» απάντησε ο άνδρας. «Τί ακριβώς γίνεται σε αυτούς τους αγώνες;» ρώτησε με περιέργεια το παιδί. Διαγωνίζονται τρεις ποιητές και ο καθένας παρουσιάζει τέσσερα έργα μαζί. Οι παραστάσεις αρχίζουν από πολύ νωρίς το πρωί κάθε μέρα και όταν τελειώσουν και παρουσιαστούν όλα τα έργα, γίνεται η επιλογή του νικητή. Το βραβείο είναι ένα

στεφάνι από φύλλα κισσού, ιερού φυτού του Διονύσου και η απόφαση των κριτών χαράσσεται σε μια πλάκα που περιέχει κατάλογο με τα ονόματα του ποιητή και των λοιπών συντελεστών της παράστασης...]

Παρατηρήσεις

1ο Θέμα (Κατανόηση κειμένου, 3 μονάδες)

Ποιο είναι το βασικό θέμα του κειμένου; Απαντήστε σε 30 περίπου λέξεις αξιοποιώντας πληροφορίες του κειμένου.

2ο Θέμα (Δομή και γλώσσα, 7 μονάδες)

- α) Οι συντάκτες του κειμένου ξέχασαν να χωρίσουν το κείμενο σε παραγράφους. Να το χωρίσετε εσείς δίνοντας σε κάθε παράγραφο πλαγιότιτλο.
- β) Να εντοπίσετε μέσα στο κείμενο δυο σημείο όπου υπάρχει περιγραφή. Τι είναι αυτό που περιγράφουν οι συντάκτες του κειμένου; Πρόσωπο; Τοπίο; Αντικείμενο; Χώρος; Διαδικασία; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας με πληροφορίες από το κείμενο.
- γ) Μέσα στο κείμενο υπάρχουν αρκετά επίθετα που συνοδεύουν ουσιαστικά. Να βρείτε τέσσερα από αυτά και να τα αντικαταστήσετε με τα αντίθετά τους. Τι αλλάζει στις πληροφορίες που αντλούμε από το κείμενο για τα ουσιαστικά.
- δ) Στο παρακάτω απόσπασμα να βρείτε τους ετερόπτωτους προσδιορισμούς και να τους χαρακτηρίσετε: «Ο Μένων το έβρισκε πολύ διασκεδαστικό να στέκεται εκεί ψηλά, στην κορυφή του θεάτρου, όπου τελείωνε το μεγαλύτερο τμήμα του χώρου για τους θεατές και να κοιτάζει προς τα κάτω. Ξαφνικά πρόσεξε έναν ψηλό, σωματώδη άνδρα πολύ πιο χαμηλά, σχεδόν στην πρώτη σειρά των καθισμάτων, ο οποίος κουνούσε τα χέρια του κάνοντας νόημα προς το παιδί να κατέβει προς το μέρος του.»
- ε) Στο παρακάτω απόσπασμα να βρείτε τα οριστικά και αόριστα άρθρα να βρείτε τη διαφορετική σημασία που προσδίδει κάθε φορά η χρήση του στον λόγο: «Διαγωνίζονται τρεις ποιητές και ο καθένας παρουσιάζει τέσσερα έργα μαζί. Οι παραστάσεις αρχίζουν από πολύ νωρίς το πρωί κάθε μέρα

και όταν τελειώσουν και παρουσιαστούν όλα τα έργα, γίνεται η επιλογή του νικητή. Το βραβείο είναι ένα στεφάνι από φύλλα κισσού, ιερού φυτού του Διονύσου και η απόφαση των κριτών χαράσσεται σε μια πλάκα που περιέχει κατάλογο με τα ονόματα του ποιητή και των λοιπών συντελεστών της παράστασης».

3ο Θέμα (Παραγωγή λόγου, 10 μονάδες)

Έχετε επισκεφτεί το θέατρο του Διονύσου στην Ακρόπολη και θέλετε να μοιραστείτε αυτήν την εμπειρία με τους φίλους σας. Να περιγράψετε το θέατρο αξιοποιώντας τις πληροφορίες του κειμένου, την εικόνα και την φαντασία σας. Το δικό σας κείμενο να είναι 180-200 λέξεις.

***Δώστε έμφαση στη δομή της έκθεσης και στη δομή κάθε παραγράφου που θα γράψετε (οποσδήποτε τρεις παράγραφοι).*

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!

οσσην